

IVLII FERRETTI
RAVENNATIS V. I. D. EQVITIS
ET COMITIS LATERANENSIS PALATII
CONSILIA ET TRACTATVS
Quorum Tabulam secunda pagina indicat.

Cum Summariis, & copiosissimo omnium materiarum Indice,
NUNC PRIMVM IN LVCEM VENIVNT.

Ad Illuſtrissimum & Excelleptissimum D. D. Cæſarem
Gonzagham, Malphetæ Principem, Ariani
Ducem, & Campibassi Comitem.

C V M P R I V I L E G I O.

V E N E T I I S, M D L X I I .

Apud Ludouicum Auantium.

COLL. S O C. I E S V SALM EX DONO REGVM

INDEX CONSILIORVM ET TRACTATVVM IN HOC OPERE

EXISTENTI V.

CONSILIA duelli.

fol. 1

De duello.

fol. 16

De iusto, & iniusto bello.

fol. 29

De bellicis signis,

fol. 43

De aſſu, & tacito bellorum Principum consilio,

fol. 46

De virtutibus bonorum Imperatorum.

fol. 49

De dictis, & militaribus gestis.

fol. 57

De equis martialibus.

fol. 65

De inimicis occultis exercitum, & de eorum prouisione,

fol. 67

De medela conseruandi exercitus.

fol. 71

An uiicti hostes sint proſequendi.

fol. 74

De non ponendo exercitum in discriumen fortunæ.

fol. 78

De oratoribus, & legatis Principum, & de eorum fide,
& officio.

fol. 81

Quid sit agendum per Duces in dubio prælio.

fol. 85

De obſidione locorum, & de eorum necessaria prouiſionē,

fol. 89

De obſidionum prouisione.

fol. 92

Qualiter loca obſeffa haberi poſſunt ſine pugna,

fol. 96

De modo expugnandi vrbes, & arces obſeffas.

fol. 99

De modo defendendi loca obſeffa.

fol. 108

De irruptionibus fiendis in hostes.

fol. 112

De Antiquis triumphis, & Tropheis.

fol. 115

De ludis publicis.

fol. 117

De brauio, & cursu equorum.

fol. 118

De feriis, & seu induitiis militaribus treuga, & pace.

fol. 123

De obedientia, & pace feruanda in exercitu.

fol. 141

De conſeruando exercitum in effeminatum.

fol. 141

De militari iustitia, & poenis desertionibus infligendis.

fol. 150

De fide seruanda.

fol. 165

De uictoria habita Deo attribuenda.

fol. 168

Tractatus de gabellis & publicanis, & de eorum commissis ac collectis, atque muneribus & oneribus.

fol. 170

Metrica compilatio brevis omnium materiarum contentarum in libris Regiarum, & Imperialium constitutionum Regni Siciliae ciuidem Authoris.

fol. 218

ILLVSTRISSIMO, ET EXCELLENT.

D. D. C A E S A R I G O N Z A G H A E,

MALPHETAE PRINCIPI, ARIANI DVCI,

E T C A M P I E A S S I C O M I T I;

Domino suo colendiſſimo.

EX V P E R A N T I V S F E R R E T T V S

R A V E N N A S s. D,

V O D facere plerique solent (Illuſtrissime Princeps) quibus uel suas ipſas , uel alterius lucubratio- nes Typographorū excusas prælo in uulgus prodire placuit , id pluri- bus mihi nunc de causis faciēdum est : qui hosce de re militari libellos à patre meo Iulio Ferretto summis studiorum cum uigilijs , tum labo- ribus conscriptos edere constituerim . Namque non illud unum mihi onus impendet , ut uirum , cui dicari ista debeant præstantissimum inueniam : sed præci- puè est id curandum , ut satis , & patris mei sanctissi- mis manibus , & rerum hic conscriptarum dignitati fiat : Quæ duæ res , multum iam diu animo meo ne- gotij facellerunt ; cum in altera amicissimum patri ui- rum , in altera sapientissimum constituendum esse co- cognicerem , cui tamen iſthæc apprimè conuenirent ,

IVLII FERRETTI RAVENNATIS
IVRIS VTRIUSQUE DOCTORIS.
EQVITIS ET COMMITIS
LATERANENSIS PALATII,
CONSILIA DE DUELLO.

S V M M A R I V M .

- 1 Duellum an sit licitum .
- 2 Bellum & duellum an sit de iure permisum .
- 3 Duellum quare sit illicitum , & quo iure reprobetur .
- 4 Duellum recusari potest sine infamia .
- 5 Duellum quibus ex causis non permitteatur .
- 6 Princeps permittingendo duellum fieri , & concedendo campum francum duellantibus , peccat .

CONSILIVM PRIMVM.

M N I P O T E N T I S
Dei dominorum domini , inuocato suffragio : Pernento casu ; q nobiles quatuor milites essent insimul pugnaturi singulari certamine : & foret per ipsos petitus campus frans à quodam nobili principe : qui mihi transmisit casum querelę verentis inter prefatos consulendum .

Videlicet An licitum esset duellum , & an peccent illi , qui campum frans concedunt in suo territorio , & iurisdictione huiusmodi duellare volentibus 1 petitum fuit . Et breuiter consulo † bellum nullum de mundo fore licitum nisi præcedat diffidatio : vt dicit Ioan . And . in c . pro humani , de hom . in vi . in nouella , & Bal . in l . ii . col . xxiii . C . de serui . & aqua : & in l . si manumissori . C . de ob - seq . pa . præst . à lib . Præcedente † enim hostili diffidatione de iure gentium per-

missum est bellum ut pax queratur , & in pace uiuamus . Quod non procedit in duello omni iure prohibito : vt latius diccam inferius in tract . duel . & per Bal . in l . vt vim . ff . de iusti . & iure & per Iaso . in 3 L . ex hoc iure . ff . eo . titu . Nam † duellum est illicitum propter peccatum , attenta dispositione iuris diuini , & canonici , cui cedunt iura civilia cum tractatur de pecato . † Firmat . d . Ioā . de Imo . in l . is qui reus . col . xx . & de pub . iudi . se consuluisse : licetē posse absque infamia recusari duellum , & similiter consuluit . d . Ang . de Vbaldis de Perusio in cōsi . ccclxxixii . & pro hoc facit tex . cum Gl . in c . monachiam . ii . q . iii . & d . Ias . in l . ex hoc in re . col . iiii . ff . de iusti . & iure & Gl . in cle . pastoralis & ibi per Reueren . d . Cat . d . in prin . de re iudi . & per Spec . in tit . de accus . in § . vi . versi . quid si , cum seq . § . & Ioā . de Ana . in c . primo & in rub . extra de cler . purg . in duello & ibi per scribentes , & per tex . in c . queritur . xxii . q . ii . & in c . ex tuarum , de purg . cano . & in c . omnes . xvii . q . iiiii . & in c . i . & ii . de purg . uulg . & l . neg . C . de acti . & obli . & l . vni - ca . C . de glad . & ibi per Doc . † Nam ex duello sepe perditur anima , honor , & uita : tentatur Deus , & vera ex eo non oriatur probatio : quæ dici potest magis diuinatio non consona naturæ : & devians à iure communi : & diuino non consentientes æquitati , neque rationi : cum plurima , & diuersa sint hominum discrimina : vt dicit Luuehalis in x . satyra : quantula sint iuuenum discrimina : pulchrior ille hoc , atque ille alio ; multo hec robustior illo :

A